

Två Systrars församling och Kalmar pastorat

Resa till Kenya: Two Sisters School/ Two Sisters Village och Kisima Secondary School 7-17 mars 2024

Rapport

Bakgrund

Två Systrars församling har under många år stött Kisima Mixed Secondary School i centrala Kenya och sedan 2018 även uppförandet av en skola, Two Sisters School, i norra Kenya. När Two Sisters School invigdes i mars 2020 deltog 13 personer från församlingen i invigningsfestligheterna och besökte även Kisimaskolan. 2022 reste fyra personer från församlingen till de båda skolorna. Även vid flera andra tillfällen har personer från församlingen besökt skolorna. Kontakterna med Two Sisters School har sedan skolans start varit täta och flera utbyten har skett. 2023 inledde även Kalmarsundsskolan ett samarbete med Two Sisters School, med ömsesidiga utbyten. Sedan 2018 har Två Systrars församling samlat in över en miljon kronor till Two Sisters School för olika investeringar och löpande kostnader på skolan. Summan som överförs till Kisima skolan är ungefär lika stor, huvudsakligen genom personliga fadderskap. Detta är en enorm insats för en liten församling med engagerade medlemmar.

Ebbe och Lena Westergren har besökt Kenya, och inte minst norra Kenya, regelbundet sedan 2004. De var med om starten av Kisima Secondary School år 2005. Från 2011 har de lett olika projekt mellan Linnéuniversitetet, Kalmar läns museum och universitet och museer i Kenya, projekt om Mathematics, Heritage and Education. Ebbe Westergren har de senaste åren arbetat med Linnéuniversitetet i ett projekt kring Samburu rock art i norra Kenya. Kenyansk koordinator för samtliga projektet, liksom samarbetet med Two Sisters School har varit Steven Labarakwe.

Ebbe erbjöd sig att leda en församlings/ pastoratsresa till Two Sisters School och Kisimaskolan i mars 2024, veckorna innan en konferens om Samburu rock art i Ngurunit, norra Kenya. Många visade intresse och till slut nappade 13 personer på erbjudandet. Biljetterna bokades i november 2023.

Förberedelser

Resegruppen bestod av åtta kvinnor och fem män, ålder från 17 till 78 år. De flesta är aktiva på olika sätt i Två Systrars församling, en person kom från S:t Johannes församling och en lärare från Ölands Friskola. Sex i gruppen hade varit i Kenya tidigare, men för sju personer var det en ny upplevelse.

Resegruppen samlades fysiskt tre gånger: ett informationsmöte i oktober, sedan i december 2023 och januari 2024 liksom ett digitalt möte strax före resan.

Förberedelserna innebar att inse de enkla och utmanande förhållandena i norra Kenya och få med sig nödvändig utrustning, liksom att söka visum, medicin och vaccinationer.

I december 2023 kom ett meddelande från Two Sisters School och Civicon community. Vid ett gemensamt möte med byns invånare hade man tagit ett enhälligt beslut att ändra byns namn till Two Sisters Village, som ett sätt att hedra Två Systrars Kapell och det stöd man fått från församlingen. Detta kom som en total överraskning och plötsligt fick resan ytterligare ett innehåll. De nya vägskyltarna vid byn skulle invigas vid gruppens besök i mars. Efter förfrågan skrev församlingens kantor, Joel Holmqvist, en hyllningssång om Marta och Maria, att framföras i Two Sisters Village, Two Sisters Song. Gruppen samlade in barnkläder och även fotbollsdräkter från Kalmar FF att lämnas över i Two Sisters School/ Two Sisters Village.

Den 25 februari sändes deltagarna ut och välsignades i samband med högmässan i Två Systrars församling.

Boel och Per Lindegård åkte till Kenya redan den 12 februari, först till Kenyatta University, Nairobi (i ett samarbete mellan LNU och KU) och sedan till Kisimaskolan. De övriga for från Sverige och Köpenhamns flygplats (en person från Arlanda) den 7 mars.

Kenya, reseberättelse

Gruppen anlände till Nairobi tidigt på morgonen den 8 mars. En gemensam buss tog deltagarna till Isiolo, gränsstaden mot norra Kenya. Där anslöt Boel och Per liksom guiden Steven Labarakwe. Övernattning skedde på Bomen Hotel i Isiolo.

Från Isiolo stod tre bilar/ Land Rovers med fem sittplatser i varje bil plus chaufför till gruppens förfogande. Efter önskemål for en av bilarna, med fem personer, tidigt nästa morgon till Samburu National Reserve för ett par timmars safari och beskådande av vilda djur. De två andra bilarna mötte upp i Archers Post, tre mil norr om Isiolo, efter att inhandlat förnödenheter i Isiolo på morgonen.

De tre bilarna for gemensamt, först på en bra asfalterad väg, och sedan ut i öknen, mot Ngurunit. Vägen i öknen var utmanande efter det omfattande regnet i oktober/ november och flera broar var bortspolade. En av bilarna fick dras loss efter att ha fastnat i sanden och en annan bil fick punktering. Något försenade, men strax innan solen gick ner, anlände gruppen, dammiga och trötta, till byn Ngurunit, på randen mellan öknen och Ndoto Mountains. Övernattning skedde på Lasamu Camp, i små rum eller på taket till en container.

Dagen efter, en söndag, var den stora festdagen i Two Sisters Village. Gruppen for från Ngurunit de dryga två timmarna norrut till Two Sisters Village. Vid vägkorsningen intill byn stod den nya vägskylten "Welcome to Two Sisters Village" på plats. Skylten välsignades högtidligen på traditionellt Samburu sätt med en bön till Nkai (Gud) och av den svenska gruppen i Guds, Faderns, Sonens och den Helige Andes namn. "Two Sisters Song" framfördes av den svenska gruppen för första gången. Från vägskylten tog sig gruppen vidare till Two Sisters School. Sista delen dansades in tillsammans med vackert klädda Samburukvinnor och elever.

Festligheterna vid skolan började med en kort gudstjänst med Citam kyrkan (Christ is the Answer). Därefter följde en lång rad dans- och sånguppvisningar av elever i olika

klasser, kvinnogrupper och morans (krigare). En lärare hade skrivit en hyllningsdikt till "Two Sisters Church", som framfördes på ett rappande sätt av elever i årskurs tre och fyra. Den svenska gruppen svarade med att hälsa från Två Systrars församling, åter sjunga Two Sisters Song och överlämna gåvor, som ett träkors, tillverkat av Johan Alberius, kangas till ett hundratal kvinnor, insamlade kläder till skolbarnen och vackra handdukar till lärarna. Större delen av byn och samtliga skolbarn, 400-500 personer, deltog i festligheterna, som varade till framåt kvällen. Det var rörande att få uppleva det varma välkommandet, de glada ansiktena och de tacksamma skolbarnen som fick varsitt klädesplagg. En stor dag för byn, en stor och minnesrik dag för oss svenskar.

Den svenska gruppen övernattade i Namunyak Camp i byn, en camp som startade för två år sen och som nyligen utvidgats med fyra små enkelstugor.

Måndagen ägnades helt åt besök på Two Sisters School. Vi var med när eleverna städade skolan på morgonen, fick uppleva flaggceremonin kl. åtta och sedan följa lektioner i de sex klasserna på skolan. Brev från elever på Kalmarsundsskolan och Ölands Friskola överlämnades. Vid rasten på förmiddagen samlades barnen för lekar och fotboll. De svenska gästerna deltog med liv och lust och både lärde ut och lärde sig nya lekar. Inte minst de två yngre svenskarna blev populära, Gabriel och Våge. Även skolträdgården besågs av gästerna.

Efter lunchen samlades lärarna och den svenska gruppen för att under två timmar samtala om samarbete, möjligheter och utmaningar mellan Two Sisters School och Två Systrars församling.

Vid sen eftermiddag vandrade svenskarna runt i byn, såg brunnen, de nya affärerna och besökte flera familjer, vuxna och barn, i sina hem, manyatas. Det hann bli mörkt innan gruppen kom tillbaka till camp siten.

Under tisdagen gjordes en färd till Mount Kulal, ett bergsområde, två timmar norr om Two Sisters Village. Där besöktes Gatab Primary School (där Steven gick som barn och där den nuvarande rektorn på Two Sisters School arbetat) och vårdcentralen, AIC Gatab Health Centre. Därefter gjordes en vandring i skogsområdet, som vårdas av Mount Kulal Forest Association innan rektorn Philip Lekupuny och hans hustru bjöd på middag i deras hem i Gatab.

I mörkret på tisdagskvällen samlades ett hundratal av invånarna i Two Sisters Village och minst lika många barn, vid skolan. De svenska gästerna visade bilder med hälsningar från Två Systrars församling och Kalmar. Det blev en minnesrik kväll, där eleverna sjöng intensivt, medan vi väntade på att tekniken skulle fungera.

På onsdagsmorgonen välsignades hela den svenska gruppen av byns elders vid i en traditionell bön och välsignelseceremoni inför avskedet. En stark upplevelse.

Pga ett flertal punkteringar tog de tre bilarna en omväg tillbaka till Ngurunit, via byn South Horr, för att laga däcken. Det gav nya upplevelser innan gruppen återkom till Lasamu Camp i Ngurunit tidig eftermiddag.

Eftermiddagen ägnades åt olika upplevelser i Ngurunit: besök på den berömda rockslidern, där man med vattnets hjälp åker med vådlig fart över en berghäll för att

hamna i en liten pool. Andra besåg Samburu rock art på ett klippblock eller hälsade på i en manyata, ett traditionellt Samburuhem. Besök gjordes också på Salato Primary School och Ngurunit vårdcentral (clinic).

Avfärden nästa dag från Ngurunit skedde kl. fyra på torsdagsmorgonen. Efter återigen vissa strapatser på den obefintliga ökenvägen kom gruppen slutligen till Isiolo och sedan till Nanyuki, där frukost serverades. Vid två-tiden kom man fram till Kisima Mixed Secondary School i Nyahururu. Catherine Maina, direktorn David Kariuki och rektorn Dan Amunga hälsade välkommen och visade runt på skolan.

De flesta svenskarna övernattade på Catholic Centre, Tabor Hill, ca 20 minuter från skolan. Ett par stannade kvar på skolan över natten.

Fredagen ägnades i huvudsak åt lektionsbesök på skolan och besök vid ekvatorn (200 meter från skolan). Under tre timmar på eftermiddagen var det underhållning med samtliga elever på skolan (160 st) och den svenska gruppen, Skolans elever visade upp flera traditionella danser (Samburu, Luo, Gabbra, Kikuyu) där även svenskarna bjöds in. Därefter övertog den svenska gruppen scenen med en bildhälsning från Två Systrars församling och Kalmar/ Sverige med flera sånger och danser, där även elever fick vara med. En innehållsrik och fascinerande eftermiddag.

Under lördagen besökte två av svenskarna tidigare elevers hem, elever som de sponsrat, i närheten av Nyahururu. De övriga åkte in till staden för besök på Thomsons' Falls och olika affärer och marknader i stan. Efter lunch och tacktal for svenskarna mot Nairobi. Gabriel stannade dock kvar för ytterligare en dryg vecka på Kisimaskolan

Resan avslutades på sextonde och översta våningen på ett hotell mitt i Nairobi med en underbar utsikt över staden i kvällsmörkret. Där intogs resans sista måltid och en utvärdering gjordes inom gruppen och med Steven. Det blev ett känslomässigt avsked inom gruppen och med Steven och Ebbe som stannade kvar.

Den svenska gruppen avreste från Nairobi tidigt på söndagsmorgonen den 17 mars. Samtidigt tog Ebbe och Steven emot en liten grupp av arkeologer från Sverige och Australien på flygplatsen för att sedan åka tillbaka till Ngurunit och en konferens om Samburu rock art. Den 26 mars for Ebbe och Gabriel tillbaka till Köpenhamn och Sverige.

Upplevelser

Resan har varit en fantastisk upplevelse, vilket vi kan se i utvärderingarna nedan. Resan var full av utmaningar, men ingen blev sjuk eller skadad. Gruppen höll ihop väl med en positiv och varm känsla hela tiden. Steven var som vanligt en fantastisk ledare och guide och vi kände oss trygga hela tiden. Vi fick ett varmt och översvallande mottagande både i Two Sisters Village/ Two Sisters School och på Kisimaskolan. Det var fantastiskt att se hur Two Sisters School på bara några år vuxit när det gäller lokaler och även avseende kvaliteten i undervisningen. Skolan ger hopp till byn som expanderar med fler manyatas och nya affärer. Skolan har varit helt avgörande för byns tillväxt och framtidstro och det

finns nya planer för framtiden. Det var även roligt att se Kisimaskolans utveckling med en helt ny byggnad i fem våningar, ett framsteg för undervisningen i det nya skolsystemet CBC.

Resan har utan tvekan stärkt vår relation till båda dessa skolor och vi hoppas på många års samarbete i framtiden.

Information

Efter hemkomsten har förstås deltagarna enskilt berättat om sina upplevelser i de sammanhang där var och finns. I Två Systrars Kapell har information lämnats till Församlingsrådet den 7 april. Vid kyrkkaffet den 21 april berättade några av deltagarna om resan till bilder. Vid Insamlingsgalan för allmänheten i Två Systrars Kapell den 26 april berättade och reflekterade flera av resedeltagarna om resan och visade bilder. Tre av deltagarna höll ett föredrag om Two Sisters School och om resan på Café Birgitta i Birgittakyrkan den 18 april, på samma sätt för Hyresgästföreningen i Norrliden den 13 maj. Boel har berättat om resan för sina kollegor på Linnéuniversitetet.

Deltagarna är fortsatt villiga att berätta om kontakterna med Kenya och om resan till de två skolorna vid de tillfällen som önskas.

Den här rapporten skickas ut till församlingarna i Kalmar pastorat och till dem som var med på resan.

Ebbe Westergren

Deltagare i resan: Anna Florin, Katarina Melin, Våge Melin Vaernö, Ulrika Melin, Gabriel Alberius, Urban Andersson, Kerstin Persson, Boel Lindegård, Per Lindegård, Sofia Lindegård, Minna Eiserman Wendt, Maria Berg, Ebbe Westergren

Korta reflektioner från några deltagare:

Kerstin:

Resan var en fantastisk upplevelse. Gruppen var lagom stor och fungerade väl trots skillnad i ålder och erfarenheter. Höjdpunkterna för mig var att se Two Sisters` School och Kisima live och att möta barnen i norr och mina sponsrade elever på Kisima. Att leva ett enkelt liv under några dagar ger perspektiv på hur vi fördelar resurserna.

Tack!

Sofia:

* Jag anammade fort det afrikanska "pole pole", att ta en stund i sänder och leva i nuet. Det var befriande, och är en känsla som har följt mig även nu när jag är tillbaka i Sverige. Även enkelheten i hur vi levde var något man snabbt vände sig vid och kom att sakna när jag kom hem till alla vardagsbestyr och distraktioner.

* Efter att ha fått se med egna ögon tar jag också med mig hem en förnyad insikt i hur små ansträngningar från oss kan vara livsförändrande för någon annan. Och en förundran över hur stor skillnad en brunn kan göra för ett stort område runt omkring den, för både människor, boskap och odlingar.

* Det var rörande att få möta så mycket tacksamhet från alla människor. Både från lärare och elever på Two Sisters' School och från byborna. Vi togs emot med öppna armar även av dem som inte kunde engelska. Efter "invigningsdagen" skrev jag följande anteckning:
"En väldigt mäktig dag, svår att beskriva i ord: att få mötas av dansande skolbarn klädda i

skoluniformer vi bekostat, som tar oss vid hand och alltjämt sjungande leder oss till skolan vi varit med och grundat. Att få mötas av en vilt främmande kultur som hedersgäst och vän - det var bara en del av upplevelsen. De minsta barnen tävlar om att få hålla min hand, deras mammor visar stolt upp armbanden med våra namn på som de har tillverkat åt oss. De uppträder i ett utförligt program, väl inövat bara för oss, inklusive sånger de skrivit om hur tacksamma de är för Två Systrars Kapell i Kalmar. Man känner sig så betydelsefull. Samtidigt slås man av det absurda i att en gata i Norrliden gett namn åt en hel by i en avlägsen del av Kenya!"

* Jag har sådan respekt för Phillip på Two Sisters' School, David och Catherine på Kisima, och Steven som verkar vara hemma överallt. De har gjort så mycket ur ingenting, har stor tilltro till vad de gör och har alltid nya projekt på gång. De är så inspirerande!

* Det var en ynnest att få möta min Kisimastudent och lära känna henne personligen. Och ännu större att få möta min förra student och bjudas på mat i hennes hem!

* Att få förmånen att följa med en f.d. moran och se på grottmålningar gjorda i närtid var också överkligt och fantastiskt.

* Jag är så tacksam över hela resan och imponerad av er som arrangerat den. Vi bodde (tillräckligt) bekvämt hela tiden, hade daglig tillgång till både duschar och elektricitet - vilket var mer än jag väntat mig. Jag kände mig alltid trygg och omhändertagen. Med tanke på vad vi gått igenom är det fantastiskt att vi klarat oss från sjukdom och olyckor (förutom fyra punkteringar, en fastkörning, solbränna, småsår och nära möten med skorpioner).

Tack för allt du gör, Ebbe!

Maria:

Jag är överväldigad av alla intryck från resan till Kenya. Det är snart ett dygn sedan jag kom hem och jag längtar tillbaka. Det var underbart att veta att jag gjort nytta, att mina insamlade pengar betyder något. Alla möten med människor i norra Kenya och i Nyahururu är oförglömliga. Jag är så glad och tacksam för att jag fick komma med på resan! Dessutom är det spännande och givande att umgås nära med människor man egentligen inte alls känner. Men vilket fint sällskap vi var, gänget ifrån Kalmar-Öland!

Mitt huvud arbetar med en plan för nästa besök asap.

I'm filled with new knowledge, uncountable meetings and experiences. Kenya in my heart.

Urban:

Resan till Kenya, Two Sisters Village och Kisima blev för mig en mycket stor och givande upplevelse. Jag hade vissa förhoppningar om att det skulle bli intressant och givande, men dessa överträffades med råge.

Glädjande att se att den hjälp som ges ifrån församlingen i Kalmar och från andra håll verkligen kommer barnen till nytta. Ofta höjs ju röster om att det är dålig verkningsgrad på bistånd och hjälporganisationer. Men här är det minimalt med mellanled och administration som äter av gåvorna. Det var också fantastiskt att uppleva barnens glädje över att kunna gå i skolan.

Att jag förutom intrycken från den officiella delen av resan, fick möjlighet till fina naturupplevelser gjorde inte resan sämre.

Olägenheter med dåliga vägar, punktering och annat hade jag inga som helst problem med. Jag är sedan tidigare van vid äventyrligheter och enkla förhållanden.

Pelle:

Det är en stor förmån för oss i Två Systrars församling att få åka till norra Kenya och möta människorna där och lära känna deras kultur. Detta är möjligt enbart tack vara Ebbes och Stevens stora engagemang och lokalkännedom.

Särskilt förmånligt var det denna gång att tillsammans med lokalbefolkningen få vara med att inviga och välsigna byn och det nya bynamnet. De uppträdanden som både skolbarn och de äldre bjöd på med dans, sång, utdelande av gåvor mm blev ett bestående minne. Först vid hemkomsten när jag gick igenom alla upplevelser igen förstod jag hur mycket de måste ha förberett sig inför vårt besök där.

Mötet med lärarna var givande och en viktig del av vårt besök liksom rundvandringen i byn och möten där med byborna. Det var ett tillfälle att lyssna på lokalbefolkningen. Det man kan fundera på var vilka förväntningar som de kan ha haft på oss och vårt besök. Var det något som vi uppfyllde eller skulle vi ha gjort något mer? Att invånarna nu står bakom att byn ska ha samma namn som vår församling. Att vi var där för att representera var en stor händelse både för oss och dem. Kanske skulle vi ha varit mer lyhörda för vad de ville få ut av vårt besök.

Minna:

- Fascinerades över hur långt ifrån "civilisation och bebyggelse" vi var. Även hur snabbt vi vände oss vid faciliteterna som fanns att tillgå eller snarare inte fanns att tillgå.
- Härligt att vara i mörker och se alla stjärnor man inte gör hemma där light pollution förekommer mer. Och sedan somna, utslagen av alla intryck, till ljudet av syrsor och djur.
- Tidigt insåg jag hur alla grubblande tankar som fyller mitt huvud hemma i Sverige var borta. Så skönt att leva här och nu. Det så vanligt förekommande slöa skrollande på telefonens sociala medier lockade inte alls längre. Det kändes som en lättnad!
- Välkommandet till Two Sisters Village - vilken upplevelse!
- Reflekterade över hur fint barnen blev behandlade av de vuxna, minns att jag reagerat på det omvända under tidigare resa till Kenya.
- Härligt att komma till Kisima! Blev utskrattad av Form 1 på en businesslektion när jag berättade om socialbidrag och att man kan få pengar av staten för att betala hyra och köpa mat.
- En fantastisk resa, härliga möten, upplevelser, natur och djur (kanske inte skorpioner då!)

Framme på Jomo Kenyatta International Airport i Nairobi för vidare färd med buss norrut.

Den nya vägs skylten in mot byn, "Welcome to Two Sisters Village" välsignades av ett tiotal Samburus, kvinnor, morans och elders, på traditionellt sätt och av den svenska gruppen i den treenige Guds namn. Till vänster Steven Labarakwe och rektorn Philip Lekupuny.

Morans (krigare), skolelever och kvinnor, dansade och sjöng vid Two Sisters School för att välkomna de svenska gästerna.

Kerstin förklarar korset som tillverkats av Johan Alberius och nu överlämnades till Two Sisters School

Varje skolelever fick ett klädesplagg från den insamling som gjorts i Kalmar. Maria och Minna delar ut

Skolbarnen står i kö för att ta emot dagens måltid av kokerskan Ruth Lkadaa.

Utanför den nya grinden till Two Sisters School

Förskolans två byggnader till höger, därefter årskurs ett, två och tre, uppe till vänster årskurs fyra och snart även årskurs fem. Utöver dessa byggnader finns administrationsbyggnad, ett litet kök, lärarbostad och toaletter. Two Sisters School har på bara några år vuxit till en "riktig" skola.

Gabriel blev populär bland barnen.

Undervisning i årskurs tre.

De två systrarna, Marta och Maria, är tydliga på skolan efter invigningen 11 mars 2020.

Minna och Sofia på besök hos en familj i deras manyata.

Kisima Secondary School. Svenskgruppen tillsammans med Catherine och ett par elever.

Glada kenyanska och svenska dansare (Maria, Ulrika, Kerstin, Sofia) i uppvisningen på Kisimaskolan

Kisimaskolan och flaggceremonin på morgonen.

Eleverna springer ofta till nya lektioner.

Boel föreläser i kemi.